

ФУНКЦІОНУВАННЯ ВІТЧИЗНЯНИХ ПІДПРИЄМСТВ ДЕРЕВООБРОБНОЇ ГАЛУЗІ У ГЛОБАЛЬНОМУ ЕКОНОМІЧНОМУ СЕРЕДОВИЩІ

В умовах війни глобальне економічне середовище стає все більш важливим фактором розвитку для українських підприємств деревообробної галузі. Головна причина – це падіння внутрішнього попиту, за оцінками експертів, більше ніж на 50%, так за перший квартал 2023 року деревообробна галузь реалізувала 43% обсягу своєї продукції, недоотримавши при цьому 1,57 млрд грн. Для порівняння в першому кварталі 2022 року галузь реалізувала 92% обсягу своєї продукції [1].

Ситуація в глобальному економічному середовищі також є непростою. В першій половині 2022 року мала місце тенденція до зменшення попиту на певні види деревини, так на хвойні породи попит впав на 20%. Важливу роль тут зіграли поставки деревини до Китаю, наприклад, імпорт деревини з країн Північної Європи зменшився на 30%. Позитивною тенденцією є зменшення кількості підприємств-конкурентів у Європі чому сприяють, за словами експертів, високі витрати на виробництво, зокрема на енергію [2].

Головна можливість для успішного розвитку та функціонування українських підприємств деревообробної галузі в глобальному економічному середовищі – це санкції Євросоюзу. З початком війни Євросоюз ввів заборону на імпорт продукції деревообробної галузі з Білорусі та Росії, яка займала вагомий частину імпорту країн ЄС. Згідно з дослідженнями, що були проведені аналітичним центром СМС-Ukraine, на кінець 2021 року Росія постачала до Євросоюзу найбільше деревини та виробів з неї. Також за результатами цього дослідження Україна посідала третє місце в рейтингу за цим показником, що говорить про важливість української продукції для європейського ринку. Якщо говорити про можливі доходи від заміщення російської та білоруської продукції українською, то деревообробна галузь зможе отримати близько 2,8 млрд доларів, хоча потенційно ця цифра може зрости й до 5,5 млрд доларів, оскільки саме вона відповідає сумарній вартості експортованої продукції з Росії та Білорусі, 3,8 млрд доларів та 1,7 млрд доларів відповідно [3].

Ще одним важливим фактором, що в довгостроковій перспективі може збільшити попит на продукцію деревообробної галузі, є санкції на енергоресурси з Росії. І хоча на даний момент санкції на російський газ ще не застосовано, ймовірність цього тільки зростає. Якщо ж це станеться, то попит на деревину як енергоресурс збільшиться щонайменше в ЄС. Такий прогноз є доволі реалістичним оскільки, за даними іноземних джерел інформації, в 2022 році після новин про знищення “Північного потоку”, що могло стати причиною зниження поставок російського газу, європейці ринулись купувати альтернативи ненадійному джерелу тепла, так близько 40 мільйонів почали використовувати деревину для опалення, деякі купували запас деревини на два роки, що також говорить про готовність європейців замінити російські енергоносії на, наприклад, українські [4].

Ефективна організація управління підприємством дозволить скористатися наведеними можливостями та тенденціями. Тому менеджерам та підприємцям необхідно звернути увагу на тенденції в управлінні підприємствами в деревообробній галузі. Серед важливих є тенденція дотримання екологічних норм, особливо в ЄС, вона ж породжує й тенденцію до удосконалення виробництва та самої продукції. До удосконалення й оптимізації виробництва віднесемо й останню тенденцію, а саме – цифровізацію управління.

Отже, розглянувши стан та тенденції глобального економічного середовища, а також пояснивши його важливість для підприємств деревообробної галузі України, можна зробити висновок. Якщо підприємства галузі зможуть ефективно організувати управління та скористатися можливостями, галузь отримає величезні прибутки.

Список використаних джерел:

1. Економічна правда: веб-сайт. URL: <https://www.epravda.com.ua/columns/2023/01/12/695865/> (дата звернення: 19.03.2023).
2. Відкритий ліс: веб-сайт. URL: <https://www.openforest.org.ua/245936/> (дата звернення: 19.03.2023).
3. ZN.UA: веб-сайт. URL: <https://zn.ua/ukr/ECONOMICS/produktsiju-derevoobrobki-shcho-jshla-v-jes-z-rosiji-j-bilorusi-vzhe-zamishchuje-ukrajina.html> (дата звернення: 18.03.2023).
4. Bloomberg: website. URL: <https://www.bloomberg.com/news/articles/2022-10-08/firewood-demand-is-surg-ing-as-europeans-return-to-world-s-oldest-fuel> (the date of application: 18.03.2023).